

KELAJAK PEDAGOGLARINI RIVOJLANTIRISHDA RAQAMLI TA'LIM PLATFORMALARINING ROLI

Qosimova Ozoda Xudoynazarovna

*O'zbekiston-Finlandiya pedagogika
instituti "Pedagogika" kafedrası dotsenti*

Berdiyorova Orzigul Qirjigit qizi

*O'zbekiston-Finlandiya pedagogika instituti
"Pedagogika" kafedrası assistenti*

Annotatsiya: Ushbu maqolada "Raqamli platformalar" orqali ta'lim olish va o'qitish usullari keskin o'zgarib, an'anaviy darslar va metodlar o'rnini onlayn resurslar, interaktiv platformalar, va masofaviy o'qish usullari yoritilgan. Pedagogika sohasidagi eng yangi yondashuvlar, raqamli texnologiyalarni o'z ichiga olgan ta'lim jarayonlari orqali rivojlanayotgan bo'lib, kelajak pedagoglari uchun ulardan samarali foydalanish zarurati oshib bormoqda. Raqamli ta'lim platformalarining pedagogik faoliyatdagi roli nihoyatda keng va ko'p qirralidir. blended learning (aralash ta'lim) usuli, ya'ni an'anaviy o'qish va onlayn o'qishning uyg'unlashgan shakli, ta'lim jarayonini yanada samarali va interaktiv qilish imkonlari Flipped classroom (orqaga qaytgan sinf) usuli ham raqamli ta'lim platformalarida yoritib berilgan.

Kalit so'zlar: an'anaviy darslar, blended learning, aralash ta'lim, Flipped classroom, orqaga qaytgan sinf, sun'iy intellekt, Global ta'lim.

Annotation: This article discusses how the methods of learning and teaching are changing through "Digital Platforms," where traditional lessons and methods are being replaced by online resources, interactive platforms, and distance

learning. The latest approaches in pedagogy, incorporating digital technologies, are developing the educational process, and the need for future educators to use them effectively is increasing. The role of digital educational platforms in pedagogical activities is vast and multifaceted. The article highlights methods such as blended learning, which combines traditional and online learning, providing opportunities to make the learning process more effective and interactive, as well as the Flipped Classroom method, which is also explored within digital educational platforms.

Keywords: traditional lessons, blended learning, Flipped Classroom, artificial intelligence, global education.

Аннотация: В данной статье рассматривается, как с помощью "Цифровых платформ" изменяются методы обучения и преподавания, где традиционные уроки и методы уступают место онлайн-ресурсам, интерактивным платформам и дистанционному обучению. Новейшие подходы в педагогике, включающие цифровые технологии, способствуют развитию образовательного процесса, и необходимость их эффективного использования для будущих педагогов возрастает. Роль цифровых образовательных платформ в педагогической деятельности крайне широкая и многогранная. Рассматриваются такие методы, как *blended learning* (смешанное обучение), то есть сочетание традиционного и онлайн-обучения, которые позволяют сделать образовательный процесс более эффективным и интерактивным, а также метод *Flipped classroom* (перевернутый класс), который также раскрыт на цифровых образовательных платформах.

Ключевые слова: традиционные уроки, *blended learning*, смешанное обучение, *Flipped classroom* перевернутый класс, искусственный интеллект, глобальное образование.

Pedagoglarning malakalarini doimiy ravishda oshirish zarurati kundankunga ortib bormoqda. Zamonaviy ta'lim tizimi o'zgaruvchan talablar va texnologik yangiliklar bilan doimiy yangilanishni talab qiladi. Pedagogik malakalar faqatgina pedagogik bilimlar bilan cheklanmaydi, balki zamonaviy ta'lim texnologiyalari, pedagogik yondashuvlar va o'quvchilar bilan ishlashning yangi usullari bo'yicha bilim va ko'nikmalarni ham o'z ichiga oladi. Raqamli ta'lim platformalari pedagoglarga o'z malakalarini oshirish va yangi pedagogik yondashuvlarni o'rganish imkoniyatini taqdim etadi. Misol uchun, Coursera, edX, Udemy, va Khan Academy kabi platformalar pedagoglar uchun maxsus kurslar, vebinarlar va onlayn materiallar taklif etadi. Bu kurslar o'qituvchilarga ta'lim metodlarini rivojlantirish, texnologiyalarni samarali qo'llash, sinfni boshqarish va boshqa ko'nikmalarni egallashda yordam beradi. Raqamli platformalar pedagogik innovatsiyalarni tezda tatbiq etishga imkon yaratadi. Pedagoglar onlayn kurslar orqali yangi metodlarni o'rganib, sinfda yangi texnologiyalarni qo'llashlari mumkin. Masalan, blended learning (aralash ta'lim) usuli, ya'ni an'anaviy o'qish va onlayn o'qishning uyg'unlashgan shakli, ta'lim jarayonini yanada samarali va interaktiv qilish imkonini beradi. Flipped classroom (orqaga qaytgan sinf) usuli ham raqamli ta'lim platformalarida keng qo'llanilmoqda. Bu usulda, darsning asosiy materiali uyda o'qiladi va darsda faqatgina amaliy mashg'ulotlar, tahlil va muhokamalar bo'lib o'tadi. Raqamli ta'lim vositalari bu usulni o'qituvchilarga o'rgatish va amalga oshirishda yordam beradi. Raqamli platformalar orqali sun'iy intellekt va ma'lumotlarni tahlil qilish vositalari yordamida o'quvchilarning individual ehtiyojlariga moslashtirilgan o'quv rejalari va metodikalar ishlab chiqish mumkin. Bu o'z navbatida ta'lim sifatini oshiradi va o'qituvchilarning pedagogik faoliyatini yuqori darajaga olib chiqadi. Raqamli ta'lim platformalari pedagoglarga nafaqat bilim olish imkoniyatini, balki dunyo bo'ylab o'z hamkasblari bilan tajriba almashish, hamkorlik qilish va tarmoq yaratish imkoniyatini ham taqdim etadi. Xalqaro onlayn platformalar pedagoglar uchun

turli pedagogik va metodik yondashuvlarni o'rganish, shuningdek, o'z tajribalarini boshqalar bilan bo'lishish imkoniyatini yaratadi. Global ta'lim tarmog'iga kirish orqali pedagoglar o'zlarining o'quvchilari uchun eng samarali va ilg'or usullarni o'rganadilar. Bu orqali pedagoglar ta'limning har bir jihatini yanada mukammal qilish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Masalan, Google for Education va Microsoft Education kabi platformalar o'qituvchilarga o'zlarining darslarini interaktiv va innovatsion tarzda tashkil etish uchun maxsus vositalarni taqdim etadi. Bundan tashqari, bu platformalar orqali pedagoglar global ta'lim jamiyatiga qo'shilib, yangi pedagogik yondashuvlar haqida fikr almashishlari mumkin.

Raqamli ta'limning qulayligi va tejamkorligi: Raqamli platformalarning eng katta afzalliklaridan biri ularning qulayligi va tejamkorligidir. Pedagoglar va talabalar uchun raqamli ta'lim materiallari va resurslari doimo mavjud bo'lib, ta'lim jarayonini yanada osonlashtiradi. Bundan tashqari, raqamli ta'limning asosiy afzalliklaridan biri unga doimiy ravishda kirish mumkin bo'lishidir. Pedagoglar o'z ish jadvaliga mos ravishda o'rganishlari va malakalarini oshirishlari mumkin. Raqamli platformalar orqali o'qish, nafaqat vaqt va joyni tejashga yordam beradi, balki o'qituvchilarga ko'p xarajatlarni ham tejash imkonini beradi. Ta'lim resurslari onlayn tarzda taqdim etilsa, ularni tarqatish, yangilash va boshqarish ancha oson va samarali bo'ladi. Bugungi kunda ta'lim tizimi tez-tez o'zgarib turadi va yangi texnologiyalar, metodikalar va pedagogik yondashuvlar kiritilmoqda. Raqamli platformalar pedagoglarga o'zgaruvchan ehtiyojlarga tezda javob berish imkoniyatini yaratadi. Pedagoglar yangi texnologiyalarni o'rganish, o'quvchilarning individual ehtiyojlariga mos ta'lim rejalarini ishlab chiqish va ta'lim jarayonini samarali tashkil etish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Shuningdek, raqamli platformalar yordamida pedagoglar o'zaro fikr almashish, turli mintaqalarda ta'limni qanday tashkil etilishi haqida bilish va o'z tajribalarini boshqalar bilan o'rtoqlashish imkoniyatiga ega. Bu nafaqat

pedagoglarning rivojlanishiga, balki ta'lim tizimining umumiy sifatini yaxshilashga yordam beradi. Kelajak pedagoglari uchun tavsiyalar: Kelajakda raqamli ta'lim platformalarining roli yanada ortishi kutilmoqda. Pedagoglar o'z malakalarini yangilab borish, zamonaviy texnologiyalarni o'zlashtirish va innovatsion pedagogik metodlarni qo'llash uchun raqamli platformalardan keng foydalanishlari kerak. Shuningdek, o'qituvchilar o'zlarini doimiy ravishda global ta'lim jamiyatining bir qismi sifatida rivojlantirishlari va o'zaro tarmoq yaratishlari zarur. Raqamli ta'lim resurslaridan samarali foydalanish uchun o'qituvchilar texnologiyalarni o'rganish, interaktiv metodlarni qo'llash, onlayn tarmoq va hamkorlikni rivojlantirishda davom etishlari kerak. Shunday qilib, raqamli platformalar pedagoglarni yanada yuqori malakali va zamonaviy ta'lim tizimiga moslashtirishda muhim vosita bo'lib xizmat qiladi.

Xulosa. Raqamli ta'lim platformalari kelajak pedagoglarini rivojlantirishda ajralmas vositaga aylanmoqda. Ular pedagoglarning professional malakalarini oshirish, pedagogik innovatsiyalarni amaliyotga tadbqiq etish, global hamkorlik va tajriba almashish imkoniyatlarini yaratishda katta rol o'ynaydi. Ta'lim tizimi va pedagogik faoliyatni modernizatsiya qilishda raqamli platformalar yangi yondashuvlar va metodlarni ishlab chiqishga imkon beradi, shuningdek, ta'limning sifatini yaxshilash va o'quvchilarning ehtiyojlariga samarali javob berishda yordam beradi. Raqamli ta'limning imkoniyatlaridan to'liq foydalanish, kelajak pedagoglari uchun yangi yuksalish nuqtasi bo'ladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 21-iyundagi "Pedagogik ta'lim sifatini oshirish va pedagog kadrlar tayyorlovchi oliy ta'lim muassasalari faoliyatini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida" PQ-289-son Qarori <https://lex.uz/ru/docs/>

2. Abdullayev, A. (2019). Blended Learning: Aralash ta'lim usulining pedagogik mohiyati va imkoniyatlari. Toshkent: O'zbekiston Milliy universiteti.
3. Xolmatov, S. (2021). Raqamli ta'lim texnologiyalari va ularning pedagogik samaradorligi. Toshkent: O'zbekiston pedagogika universiteti.
4. Madatov I.Y. Blended learning ta'lim texnologiyasi asosida talabalarning mustaqil ta'limini samarali tashkil etishni takomillashtirish/ PhD Dissertatsiya . – Samarqand, 2023. – 133 b.
5. www.webofscience.com